

[Ømann.]

den psykiske belastning — PP II omtaler jo selv invaliditetsproblemet, så det er ikke noget, man er ukendt med?

Men det helt usandsynlige og virkelighedsfjerne ved PP II er som sagt, at arbejdsrelationerne er bevaret. Der er ingen stillingtagen til lønmodtagernes større indflydelse på arbejdslivet og formuefordelingen, og samtidig kræver altså redegørelsen, at al magt skal til erhvervslivet, erhvervslivet skal begunstiges. Det siges direkte, at erhvervene skal sikres større kapital, det siges indirekte, at de skal sikres en større profit, for ellers kan de ikke evne at opspare til nye investeringer. Ja men så synes jeg, der er stillet et fundamentalt spørgsmål. Hvordan skal man forene ligelighed i samfundet med højere profit og med opsparing i virksomhederne, som tilegnes ejerne?

Lad mig konkludere: ud fra de nuværende kapitalistiske forudsætninger, som redegørelsen i sit fremskrivningsprincip må bygge på, er den overdrevent optimistisk. Der er intet fast grundlag for antagelsen om produktivitetsstigning, for antagelsen om udviklingen i forbrugsmønstret eller udviklingen i eksporten. Den seneste udvikling inden for EF er jo ikke trøsterig i så henseende.

Som et tilbud til Danmarks befolkning er PP II i sin fremtrædelsesform — og her har jeg intet sagt om forfatterens bevidste hensigter — egentlig en grov manipulation. Optimisme skal fortælle os, at løsninger inden for det beståendes rammer er mulige, men sandheden er vel — og denne sandhed sprøjter frem mellem linjerne — at vort samfund er uden styring. Dette er et alvorligt problem for vort demokrati.

Jens Møller (KrF):

I kristeligt folkeparti er vi glade for, at vi nu i og med debatten om PP II er kommet i gang med debatten om de langsigtede løsninger af Danmarks økonomiske situation.

Vi mener, at vi igennem de sidste år har haft rigeligt af skiftende perioder, hvor man et stykke tid lader stå til og lader det hele få lov at sejle sin egen sø og så derefter laver katastrofeopbremsninger.

Vi er også enige i det, som ministeren

sagde i tirsdags, at for at en sådan langsigtet løsning kan lade sig gøre, er det nødvendigt med et virkeligt samarbejde imellem tilstrækkelig mange partier i dette ting.

Jeg kan sige her, at kristeligt folkeparti vil gå langt for at medvirke til en sådan løsning, men vi vil dog ikke gå med til hvad som helst, og for at undgå tomme spekulationer kan jeg lige så godt med det samme sige, at vi f.eks. ikke vil være med til at indføre ØD med centrale fonds.

Man kan beklage, at denne debat først er kommet i gang nu, efter at vi har haft et år med store fordele, EF-fordele — de er faktisk spist op — og efter at vi er kommet ind i energikrisen. Disse to ting tilsammen nødvendiggør jo, at de indgreb, der må komme, vil blive betydelig mere radikale og betydelig mere ubehagelige, end de ellers behøvede at være.

Der er ret stor enighed om, at det, der er vort store problem, først og fremmest er misforholdet mellem produktion og forbrug. Det er nødvendigt, at vi får en ret kraftig produktionsstigning, og at samtidig stigningen i forbruget bliver afdæmpet så meget som muligt.

PP II siger os da også, at det er nødvendigt med ret kraftige investeringer i erhvervslivet i de kommende år. Samtidig er lånemulighederne både indenlands og udenlands begrænsede, og derfor må vi nok se i øjnene, at det vil være nødvendigt, at vi får en helt anderledes opsparing herhjemme, end vi har haft hidtil.

Dér løber vi ind i det problem, at inflationen hæmmer opsparingen, og når opsparingen ikke kommer, fremmer det inflationen. Der er her tale om en selvforstærkende virkning, som det er uhyre vanskeligt at komme ud af igen. Den eneste form for opsparing, der tilsyneladende kan foregå i dag, er at folk sætter deres penge i faste værdier, i jord og fast ejendom. Der er jo endda sket en pris-eksplosion på de områder, idet folk er villige til at betale overpris i forventning om en fortsat stærk inflation.

Det må derfor nok være nødvendigt, at vi tager op til overvejelse, hvordan vi kan skabe former for opsparing, der er værdisikrede, og som også den almindelige